

Talouskatsaus 1/2023

Kunnanhallitus 22.05.2023 § 131

15/02.02.00.03/2023

Kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti talousarvion toteuma raportoidaan valtuustolle kolmannesvuosittain. Ensimmäisen talouskatsauksen tarkastelujakso on tammi-huhtikuu.

Käyttötalous

Kunta-alan palkkaratkaisu oli kalliimpi kuin talousarviovaiheen korotusvaraus. Talousarviossa varauduttiin palkkojen 2 % sopimuskorotuksiin syksyn 2022 tasosta. Toteutunut palkkaratkaisu vaatii 1 % lisäkorotuksen ja lisäksi kesäkuussa maksettavan kertapalkkion huomioimisen. Palkkamäärärahoja on talouskatsauksen yhteydessä korotettu vastaamaan sopimuskorotuksia.

Näiden lisäksi elinympäristöpalveluissa on korjattu talousarvioon jääneitä budjetointivirheitä ja hyvinvointipalveluissa oikaistu Honkalammen koulun valtionosuudet käyttötalouden tuloista valtionosuustilille.

Talous- ja strategiatyöryhmä on käsitellyt vuodelle 2023 jo ensimmäisen talouskatsauksen yhteydessä tehtäviä talouden tehostamistoimia. Nämä on kuvattu tarkemmin kunnanhallituksen 22.5. erillisessä pykälässä. Talouskatsauksen yhteydessä huomioitavilla tehostamistoimilla on yhteensä 770 000 euron toimintakatetta parantava vaikutus.

Hyvinvointilautakunta esittää käyttötalouteen talousarviomuutoksia, jotka heikentävät toimintakatetta 881 000 eurolla. Pääosa heikennyksestä selittyy Honkalammen koulun käyttötalouden tuloarvion pienentämisellä ja vastaavasti valtionosuuksien tuloarvion korottamisella. Vuosikate, joka huomioi myös valtionosuudet, heikkenee lautakunnan esityksellä 263 000 euroa.

Elinympäristöautakunta esittää käyttötalouteen talousarviomuutoksia, jotka heikentävät toimintakatetta 330 000 eurolla.

Keskushallintopalveluissa esitetyillä talousarviomuutoksilla toimintakate paranee 139 000 euroa.

Verotulot ja valtionosuudet

Vuoden 2023 valtionosuuspäätökset on käsitelty kunnanhallituksessa 20.2.2023 (§ 50). Talousarviovaiheessa varauduttiin valtionosuuksien takaisinperintään jo vuoden 2023 aikana pienentämällä valtionosuuksien tuloarviota. Vuotta 2023 koskeva valtakunnallinen valtionosuuksien takaisinperintä toteutetaan kuitenkin vasta vuosien 2024 ja 2025 aikana.

OKM:n valtionosuuden kasvua selittää Honkalammen koulun saamat valtionosuudet, jotka kohdistetaan Honkalammen koululle ja pienentävät koulun oppilaiden kotikunnilta perittävää valtionosuudet ja muut tulot ylittävää nettokustannusta. Honkalammen koululle kohdistuva valtionosuuksien kasvu on 618 000 euroa ja talousarvion tuloarvion korjaus muiden OKM:n erien osalta on -163 000.

Valtionosuuksien tuloarvioita esitetään muutettavaksi seuraavasti:

5501 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	+1 180 000 €
5701 Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus	+455 000 €

Verotulokehitys on ollut alkuvuoden tilitysten ja päivitetyn veroennusteen mukaan talousarviossa ennakoitua parempi.

Verotulojen tuloarviota esitetään muutettavaksi seuraavasti:

5000 Kunnallisvero	+300 000 €
5100 Kiinteistövero	+200 000 €
5200 Yhteisövero	+150 000 €

Tuloarvioita tarkastetaan tarvittaessa toisen talouskatsauksen yhteydessä.

Rahoituserät

Rahoituseriin ei esitetä muutoksia.

Investoinnit

Huhtikuun lopussa investointien toteumaprosentti on 5,8 %.

Elinympäristölautakunta esittää investointimäärärahojen pienentämistä yhteensä 850 000 eurolla.

Rahoituslaskelma- ja asema

Pitkäaikaista talousarviolainaa ei ole nostettu alkuvuonna 2023. Talousarviossa on varaus 13,5 M€ pitkäaikaisen lainan nostoon. Lyhytaikaisia kuntatodistuksia ei ole nostettu tammi-huhtikuun 2023 aikana.

Yhteenveto esitetyistä muutoksista

Talouskatsauksen yhteydessä esitetyt muutokset heikentävät toimintakatetta 1,07 miljoonalla eurolla. Vuosikate paranee 1,21 miljoonalla eurolla, mikä on myös esitettyjen muutosten vaikutus tilikauden tulokseen ja ylijäämään.

Arvio merkittävistä riskeistä

Huhtikuussa 2023 julkaistut ennakkolliset vuoden 2024 valtionosuuslaskelmat ennakoivat valtionosuuksien 2,8 miljoonan euron heikennystä vuoteen 2023 verrattuna. Lisäksi verotulot alenevat verohännän vaikutusten poistuessa. Kustannuspaineita aiheuttavat muun muassa palkkojen sopimuskorotukset sekä kustannustason, korkojen ja poistojen kasvu. Vaikka vuosi 2023 on toteutumassa ylijäämäisenä, vuoden 2024 näkymä on merkittävästi alijäämäinen. Ylijäämäpuskuria ei käytännössä ole ja ilman onnistuneita talouden sopeutustoimia kunnan taseeseen uhkaa kertyä alijäämää vuoden 2024 tilinpäätöksessä.

Talouskatsaus 1/2023 on liitteenä.

Valmistelija	Talousjohtaja
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy talouskatsauksen 1/2023 ja sen sisältämät talousarviomuutokset käyttötalouteen, valtionosuuksiin, verotuloihin, investointeihin ja henkilöstösuunnitelmaan.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	valtuusto
Lisätietoja	talousjohtaja, p. 050 466 6663